

Uppfyllande av mål och delmål 2023 för förvaltningsgemensam digital infrastruktur (SE-C[D]-I[I1]-M[44])

Rapporteringsperiod: 2021-01-01 – 2023-12-31

Ärendenummer: 2021–2334

Klassificerings-ID: 3.5.1

1	SAMMANFATTNING	3
2	MÅL	3
3	OM INFRASTRUKTUREN	4
3.1	Om byggblock och grunddatadomäner.....	5
3.2	Etableringsfaser för inrättande av infrastrukturen	5
3.3	Vad innebär det att infrastrukturen är inrättad och tagen i drift?	6
4	FINANSIERING	7
5	ETABLERING AV BYGGBLOCK	9
5.1	Digitala tjänster	9
5.1.1	Digital post (Digg).....	9
5.1.2	Mina ombud (Bolagsverket).....	10
5.1.3	Mina ärenden (Skatteverket).....	12
5.2	Informationsutbyte	13
5.2.1	Adressregister (Digg).....	13
5.2.2	API-hantering (Digg).....	13
5.3	Informationshantering	14
5.3.1	Indexering (Skatteverket).....	14
5.3.2	Metadatahantering (Digg)	14
5.3.3	AI-drivna tjänster (Skatteverket)	15
5.4	Tillit och säkerhet	15
5.4.1	Auktorisation (Digg)	15
5.4.2	Identitet (Digg)	17
5.4.3	Spårbarhet (Digg)	18
5.4.4	Tillgänglighet (Digg).....	18
5.5	Avslutade byggblock	19
5.5.1	Meddelandehantering (Bolagsverket)	19
5.5.2	Min profil (Arbetsförmedlingen).....	19
5.5.3	Tillitsramverk (E-hälsomyndigheten)	20

6	RAMVERK FÖR GRUNDDATA OCH GRUNDDATADOMÄNER ...	20
6.1	Ramverk för nationella grunddata.....	20
6.2	Etablering av grunddatadomäner.....	21
6.2.1	Fastighets- och geografisk information (Lantmäteriet)	22
6.2.2	Företag (Bolagsverket)	23
6.2.3	Hälsa, vård och omsorg (E-hälsomyndigheten)	24
6.2.4	Person (Skatteverket).....	25
6.2.5	Transportsystem (Trafikverket)	25
7	ANVÄNDNING AV INFRASTRUKTUREN	26
8	STYRNING AV INFRASTRUKTUREN	28
8.1	Infrastrukturansvar och processer för styrning och samverkan.....	28
8.2	Kompetensområden ger styrning och stöd	29
8.3	Stöd för anslutning till den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen	29
9	ÖVRIGT	30

1 Sammanfattning

Investeringen Förvaltningsgemensam digital infrastruktur ingår i Sveriges återhämtningsplan, som är kopplad till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (the Recovery and Resilience Facility, RRF). Investeringen pågår inom ramen för återhämtningsplanen under åren 2021 till 2023. Målet är att ett nationellt ramverk för grunddata och en förvaltningsgemensam digital infrastruktur har inrättats och tagits i drift. Genomförandet ska vara avslutat senast den 31 december 2023.

Myndigheten för digital förvaltning (Digg) intygar, mot bakgrund av vad som beskrivs i denna rapport, att målet är uppfyllt. Intygandet grundar sig på följande:

- Ett ramverk för nationella grunddata är etablerat och grunddatadomäner har publicerat nationella grunddata rörande personer, företag och fastighetsinformation och geografisk information.
- En förvaltningsgemensam digital infrastruktur har inrättats i form av byggstenar för informationsutbyte och informationshantering, nya digitala tjänster och ramverk för tillit och säkerhet vid informationsutbyte.
- Digitala tjänster har moderniserats och nya tjänster och stödtjänster har utvecklats.
- Digitala tjänster och ramverk är tagna i drift och används.

2 Mål

Sveriges återhämtningsplan har godkänts genom beslut av EU:s ministerråd. I bilagan till genomförandebeslutet beskrivs målet med investeringen Förvaltningsgemensam digital infrastruktur enligt följande:¹

Investeringen, som ska samordnas av Myndigheten för digital förvaltning med deltagande av olika svenska myndigheter, består av att utveckla nya digitala tjänster och uppgradera och modernisera befintliga tjänster, särskilt tjänster som möjliggör standardiserade digitala offentliga tjänster för företag och medborgare, exempelvis digital post, och stödtjänster som möjliggör informationsutbyte och informationshantering, exempelvis ramverk för

---

¹ BILAGA till RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT om ändring av genomförandebeslut av den 4 maj 2022 om godkännande av bedömningen av Sveriges återhämtnings- och resiliensplan.

identitet och tillit. Syftet är att skapa bättre effektivitet och säkerhet vid hantering av offentliga uppgifter, samtidigt som invånare och företag får standardiserade lösningar i hela den offentliga förvaltningen. Medel ska fördelas enligt gemensamma anslag från vilka bidrag ska betalas ut till deltagande myndigheter, för att ge dem stöd att utveckla och inrätta en standardiserad digital infrastruktur och gemensamt utvecklade lösningar. Investeringen ska bestå av ett nationellt ramverk för grunddata, nya och förbättrade digitala tjänster, stödtjänster för informationsutbyte och informationshantering samt ett gemensamt ramverk för tillit och säkerhet.

Beskrivning av målet i den operativa överenskommelsen mellan EU-kommissionen och medlemsstaten Sverige lyder som följer:

Ett nationellt ramverk för grunddata (som inledningsvis omfattar personuppgifter, uppgifter om företag och fastigheter samt geografisk information) och en förvaltningsgemensam digital infrastruktur, inklusive byggstenar för informationsutbyte och informationshantering, nya digitala tjänster och ramverk för tillit och säkerhet vid informationsutbyte i den offentliga sektorn har inrättats och tagits i drift.

Återrapporteringen av måluppfyllelsen ska inkludera en rapport från Myndigheten för digital förvaltning, som intygar och beskriver etablering och användning av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen. Föreliggande rapport utgör denna del i återrapporteringen.

3 Om infrastrukturen

Den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen stärker samhällets förmåga att leverera effektiv, säker och innovativ digital service. Byggstenarna, som vi kallar byggblock, används av många aktörer och sektorer inom den offentliga förvaltningen för att lösa gränsöverskridande och sektorsövergripande behov. Arbetet med etablering av infrastrukturen drivs av Digg tillsammans med ett antal andra offentliga aktörer, främst statliga myndigheter.

Etableringen av infrastrukturen finansieras av anslag 2:7 Digital förvaltning (Ramanslag) ap.1 Förvaltningsgemensam digital infrastruktur RRF (ram). Anslagsposten får användas för utveckling och förvaltning av förvaltningsgemensam digital infrastruktur. Bidrag från anslagsposten får

lämnas till statliga myndigheter, kommuner och regioner samt till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Inera AB.²

3.1 Om byggblock och grunddatadomäner

Infrastrukturen består av komponenter i form av grunddatadomäner, byggblock och en styrstruktur. Ett byggblock är ett samlingsnamn för ett antal komponenter som kan bestå av tekniska förmågor, tjänster, standardiserade modeller, ramverk och mönster som ska kunna återanvändas vid digitalt informationsutbyte. Byggblocken är indelade i kategorier utifrån karaktär:

- digitala tjänster,
- informationsutbyte,
- informationshantering,
- tillit och säkerhet.

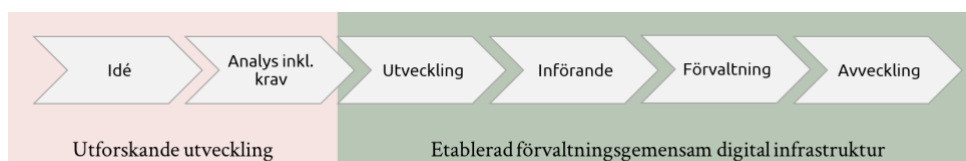
Byggblocken beskrivs mer ingående i avsnitt 5 Etablering av byggblock.

Med grunddata avses uppgifter inom offentlig förvaltning, som flera aktörer har behov av och som är viktiga i samhället. När grunddata följer de egenskaper, principer och riktlinjer som framgår av ett gemensamt ramverk för grunddata kallas de för "nationella grunddata". Grunddatadomän syftar på uppgifter som hör ihop inom ett visst område, till exempel person, företag samt fastighets- och geografisk information. Läs mer om grunddataområdet i avsnitt 6 Ramverk för grunddata och grunddatadomäner. Styrstrukturen beskrivs i avsnitt 7 Styrning av infrastrukturen.

3.2 Etableringsfaser för inrättande av infrastrukturen

Arbetet med att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur bestående av byggblock och grunddatadomäner genomgår följande faser:

Figur 1: Faser i etableringen av infrastrukturen

Idé- och analysfaserna utgör tillsammans "utforskande utveckling". I analysfasen undersöks bland annat rättsliga förutsättningar, risker, informationshantering, beroenden, kostnader och nyttor. Analysen ligger till

---

² Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Myndigheten för digital förvaltning. Motsvarande skrivning finns i regleringsbrev för 2021 och 2023.

grund för beslut om huruvida byggblocket eller grunddatadomänen ska inrättas eller inte.

En komponent blir en etablerad del av infrastrukturen genom beslut om att inleda fasen utveckling. Det är genom detta beslut som leveranser (så kallade milstolpar) fastställs och ansvarig myndighet utses. Beslutet fattas av Digg efter beredning i enlighet med den fastställda styrstrukturen för infrastrukturen. I vissa fall visar utredningarna i analysfasen att hindren är för stora eller nyttorna för begränsade för att inleda utveckling. Då avförs byggblocket eller grunddatadomänen, vilket hittills skett när det gäller tre byggblock. Läs mer om detta i avsnitt i 5.5 Avslutade byggblock. I andra fall kan byggblock också pausas, i avvaktan på exempelvis erfarenheter från andra områden som har bäring på behov och krav.

Myndigheter som ansvarar för komponenter i infrastrukturen ansvarar för att delta i samverkan, ta fram beslutsunderlag, efterlevnad av styrdokument inom infrastrukturen, följa upp och rapportera arbetet inom komponenten, främja användning och ge support i frågor som rör komponenten. Ansvariga myndigheter har bland annat befogenhet att besluta om utveckling och förvaltning, organisering och samverkan och styrdokument inom aktuellt byggblock och grunddatadomän.³

När utvecklingen är klar och godkänd av den myndighet som ansvarar för komponenten påbörjas införandefasen, som kan involvera insatser rörande kommunikation, förändringsledning och liknande.

Förvaltningsfasen inleds när byggblocket färdigställt en första tjänst, ramverk, standard eller liknande, som är tillgänglig för användning av målgruppen.

3.3 Vad innebär det att infrastrukturen är inrättad och tagen i drift?

Att en komponent går in i utvecklingsfasen och blir en etablerad del av infrastrukturen innebär att komponenten inrättas, i enlighet med vad som anges i bilagan i rådets beslut. En komponent anses tagen i drift när den går in i förvaltningsfasen, vilket sker när minst en tjänst, ett ramverk, en standard eller liknande är färdigställd och tillgänglig för användning.

---

³ Överenskommelse om arbetsformer för samverkan inom den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen för informationsutbyte (Ena - Sveriges digitala infrastruktur), 2022-06-06 (Diggs dnr 2022-1640), sidorna 5-7

4 Finansiering

Etableringen av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen finansieras av anslag 2:7 Digital förvaltning (Ramanslag) ap.1 Förvaltningsgemensam digital infrastruktur RRF (ram). Anslaget motsvarar inte hela kostnaden för reformen utan fungerar som extra incitament och styrmedel för en ökad utvecklingstakt i arbetet.⁴ Anslagsposten får användas för utveckling och förvaltning av förvaltningsgemensam digital infrastruktur. Digg disponerar anslagsposten och får lämna bidrag från anslagsposten till statliga myndigheter, kommuner och regioner samt till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Inera AB. Inera AB utvecklar och förvaltar it-arkitektur och digital infrastruktur och bidrar till att utveckla välfärden på uppdrag av kommuner och regioner.

Digg har i huvudsak fördelat bidrag till statliga myndigheter. Totalt har 207,5 miljoner kronor betalats ut under 2021 till 2023. I denna rapport redovisas anslagsavräknade belopp, i enlighet med den finansiella redovisningen i Diggs årsredovisningar. I bilagan Förteckning över deltagande myndigheter som har fått finansiering redovisas fördelningen av bidrag närmare, fördelat på mottagare och år. Där redovisas också återbetalningar som gjorts av medel som inte nyttjats. Motsvarande redovisning per komponent i infrastrukturen finns i bilagan Förteckning över komponenter som har fått finansiering.

De komponenter i infrastrukturen som erhållit de högsta beloppen är Mina ombud, Identitet, Digital post, Mina ärenden och API-hantering. De har tillsammans erhållit hälften av bidragen från anslaget.

---

⁴ Sveriges återhämtningsplan, avsnitt 2.4.2.

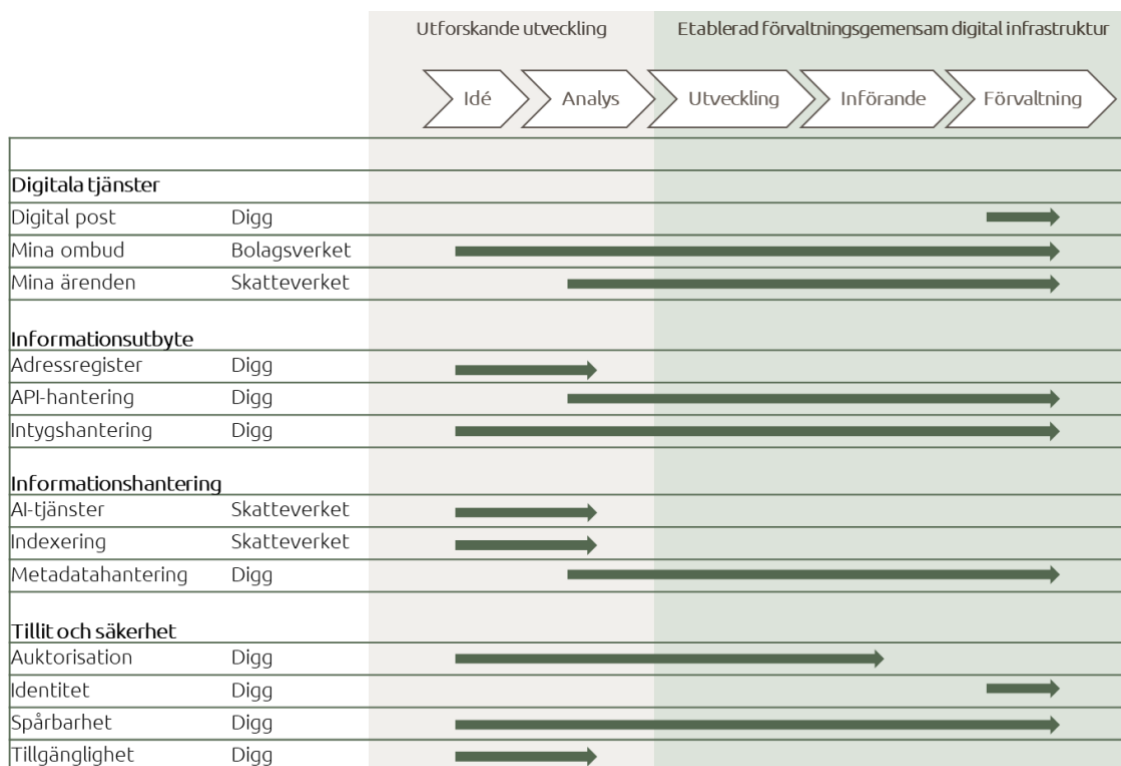
Tabell 1: Bidrag till komponenter i den digitala infrastrukturen (tusentals kronor)

Komponent	2021	2022	2023	Totalt
Digitala tjänster	14 500	34 306	27 150	75 956
Digital Post		14 906		14 906
Min profil	1 000	1 500		2 500
Mina ombud	10 000	13 500	21 500	45 000
Mina ärenden	3 500	4 400	5 650	13 550
Informationshantering	2 500	2 359	2 350	7 209
AI-tjänster			500	500
Indexering	500	1 100		1 600
Metadatanhantering	2 000	1 259	1 850	5 109
Informationsutbyte	10 323	5 038	4 537	19 898
Adressregister	3 700	127		3 827
API-hantering	4 123	4 603	4 537	13 263
Meddelandehantering	2 500	308		2 808
Tillit och säkerhet	7 895	11 605	12 108	31 608
Auktorisation	1 627	3 245	2 948	7 820
Identitet	3 253	7 380	4 862	15 495
Spårbarhet	15	410	2 298	2 723
Tillgänglighet	1 000	200	2 000	3 200
Tillitsramverk	2 000	370		2 370
Grunddatadomän	7 200	11 036	10 200	28 436
Fastighets- och geografisk information	1 500	3 000	2 500	7 000
Företag	1 800	3 900	2 500	8 200
Hälsa, vård och omsorg	900	1 950	2 200	5 050
Person	2 500	1 100	500	4 100
Transportsystem	500	1 086	2 500	4 086
Styrstruktur	12 737	14 574	16 630	43 941
Anslutning			1 050	1 050
Infrastrukturansvar	5 976	6 980	6 998	19 954
Kompetensområde Arkitektur	479	854	848	2 181
Kompetensområde Arkiv	600	800	1 000	2 400
Kompetensområde Data	3 001	1 946	1 438	6 385
Kompetensområde Informations säkerhet	2 400	2 300	2 300	7 000
Kompetensområde Juridik	281	694	1 000	1 975
Kompetensområde Samhällsekonomi/nyttä		1 000	1 996	2 996
Övrigt	500			500
Säker digital kommunikation	500			500
Totalt	55 655	78 918	72 975	207 548

5 Etablering av byggblock

I detta avsnitt beskrivs progressen i etableringen av byggblock. Progressen som skett från februari 2020 till december 2023 illustreras i figuren nedan. Framstegen i respektive byggblock redovisas i därefter följande avsnitt.

Figur 2 Progress i etablering av byggblock

Förklaring: → Progress från 1 feb 2020 till 31 december 2023.

Notering: Byggblocken Meddelandehantering, Min profil och Tillitsramverk har avslutats efter analysfasen

5.1 Digitala tjänster

Byggblock i området digitala tjänster utvecklar och förvaltar tjänster, modeller, standarder och ramverk för att främja en effektivare utveckling av användarnära kundmöten.

5.1.1 Digital post (Digg)

Digital post ansvarar för den förvaltningsgemensamma infrastrukturen för att skicka säkra elektroniska försändelser från myndigheter, kommuner och regioner till privatpersoner och företag. Digg är ansvarig myndighet för byggblocket och har erhållit 14,9 miljoner kronor från anslag 2:7 ap.1 för utveckling under 2022. Digital post utgör en inrättad del av infrastrukturen och är i drift, då det används av över 6 miljoner privatpersoner och 230 000

företag. Ungefär 100 miljoner meddelanden har skickats per år via infrastrukturen för digital post de senaste åren.

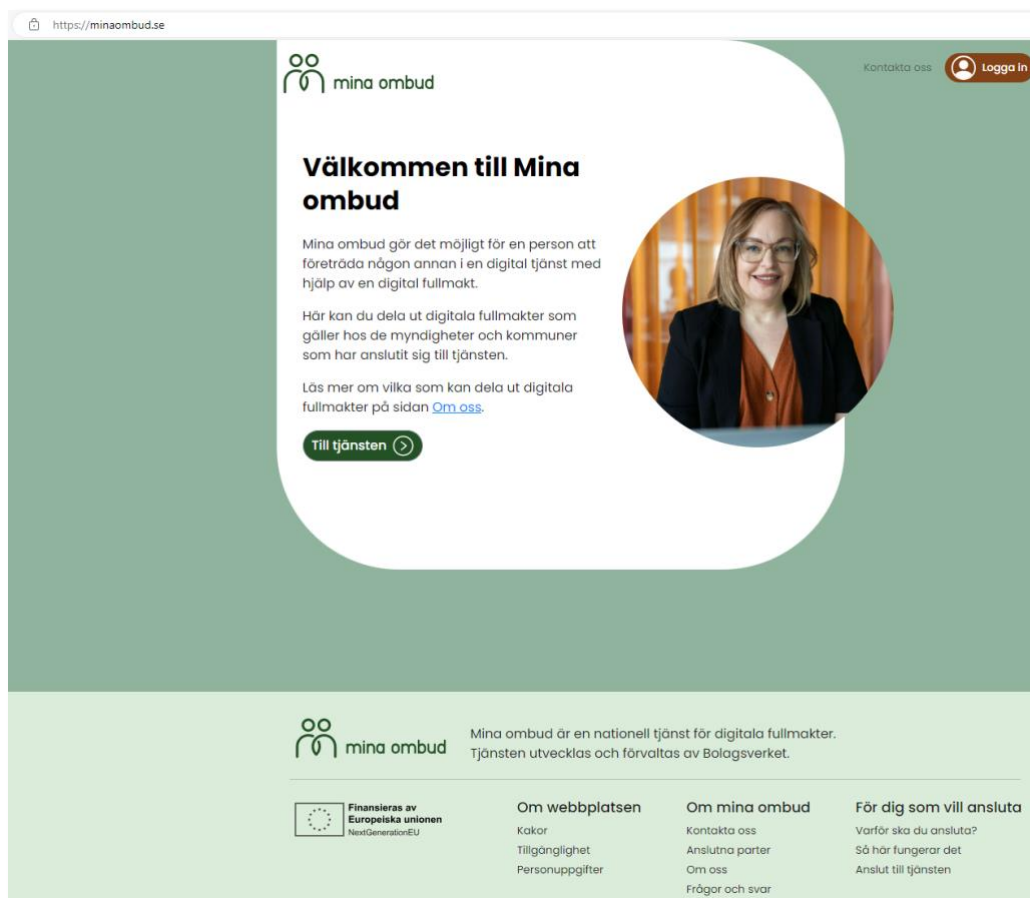
De insatser som har finansierats inom ramen för Sveriges återhämtningsplan avser bland annat en modernisering av den tekniska plattformen som infrastrukturen vilar på. Moderniseringen har skapat nyttor i form av en mer flexibel releasehantering, möjlighet till testautomation samt bättre skalbarhet. De tekniska åtgärderna var nödvändiga för att vidmakthålla och vidareutveckla tjänsten på sikt, vilket är till nytta för de privatpersoner och företag som använder tjänsten.

5.1.2 Mina ombud (Bolagsverket)

Mina ombud är en nationell infrastruktur för en standardiserad och säker digital fullmaktshantering som inrättats och tagits i drift genom finansiering från Sveriges återhämtningsplan. Mina ombud gör det möjligt för en person att företräda företag och föreningar i en digital tjänst med hjälp av en digital fullmakt. Aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag, kommanditbolag, ekonomiska föreningar och bostadsrättsföreningar kan skapa digitala fullmakter via tjänsten Mina ombud.

Bolagsverket är ansvarig myndighet för Mina ombud, som har erhållit totalt 45,0 miljoner kronor för utveckling av tjänster rörande ombudstjänster under 2021 till 2023. Under 2021 pågick arbete med kravställning, arkitektur, säkerhetsnivåer, grafisk profil, rättsliga frågor och anslutningskrav. Framtagande av anslutningsavtal påbörjades och olika typer av analyser om krav, ansvarsfördelning och sårbarheter genomfördes. Under 2022 utvecklades tekniska lösningar, som lanserades i slutet av året. Tjänsten Mina ombud är tillgänglig via ett webbgränssnitt där användaren kan skapa, visa och ta bort fullmakter som erbjuds genom Mina ombud. Där finns Mina sidor som innefattar ett utrymme där en inloggad användare kan se alla sina tilldelade eller utdelade fullmakter. För att komma åt Mina sidor krävs en inloggning med e-legitimation.

Figur 3: Startsidan på minaombud.se

Utöver konsumenttjänsten för användarna ingår också en central förmedlingstjänst och en producenttjänst. Producenttjänsten utgörs av en lagringsyta där en ansluten part kan lagra fullmakter och fullmaktsmallar. Förmedlingstjänsten styr och reglerar kommunikationen mellan konsumenttjänster och lagringsytan samt tillhörande infrastruktur.

Under 2023 har arbetet med anslutning intensifierats till den tjänst som avser ombud för företag. Parallellt har lanseringen av en ombudstjänst för privatpersoner förberetts.

Tjänsten användes under 2023 av 692 fullmaktsgivare som delade ut 996 fullmakter till 738 fullmaktshavare. Under 2023 skedde 4 044 inloggningar i tjänsten. Fem offentliga aktörer var anslutna till tjänsten vid årsskiftet 2023/24. Ytterligare ett trettiotal myndigheter och kommuner är anslutna till Mina ombuds testmiljö och har för avsikt att ansluta till tjänsten.

Tabell 2: Användning av byggblock Mina ombud 2023

Indikator	1 jan– 30 jun 2023	1 jul - 31 dec 2023	Totalt
Antal inloggningar i minaombud.se	1 961	2 083	4 044
Fullmaktsgivare	452	240	692
Fullmaktshavare	334	404	738
Utdelade fullmakter	511	485	996
Anslutning av nya parter	3	2	5

5.1.3 Mina ärenden (Skatteverket)

Mina ärendens standard för ärendeåterkoppling gör det enkelt för företag och privatpersoner att följa sina ärenden hos offentliga aktörer. Det skapar förutsättningar för offentliga och privata aktörer att ge användare en samlad och behovsanpassad ärendeöversikt, vilket ska förbättra det digitala mötet genom att medborgare och andra användare får ökad insyn och kontroll över sina ärenden. Mina ärenden utgör en del av den inrättade digitala infrastrukturen. Skatteverket är ansvarig myndighet för byggblocket och har erhållit sammanlagt 13,6 miljoner kronor från anslag 2:7 ap.1.

Den utvecklade standarden för ärendeåterkoppling gör det möjligt att samla information om kundhändelser i ärenden hos olika offentliga aktörer. En kundhändelse är information om att något hänt eller kan komma att hända i ett ärende som kunden bedöms ha ett tydligt värde av att få veta. En kundhändelse ska kortfattat visa vad saken gäller och förklara vem som har ansvar för att arbetet inte avstannar.

Resultatet av arbetet publiceras löpande på Sveriges dataportal, exempelvis i form av tjänstebeskrivning, verksamhetsguider, teknisk anslutningsguide och rättslig guide.⁵

Tre myndigheter och en kommun producerar kundhändelser i enlighet med standarden idag. Därutöver finns en konsument, verksamt.se, en webbportal med information och e-tjänster om att starta och driva företag. Ytterligare piloter har startats för implementering av den nationella standarden. Det innebär att byggblocket är i drift. Det pågår ett aktivt arbete med att få fler att använda sig av standarden och insatser för ökad anslutning pågår. Skatteverket har nått ut brett med information till målgrupperna genom presentationer

---

⁵ https://www.dataportal.se/sv/datasets/6_71657/mina-arenden (tillgänglig 2024-02-15)

med deltagare från mer än hundra kommuner och ett tjugotal myndigheter samt haft individuella dialoger med en mängd offentliga aktörer.

Skatteverket har gjort en analys av hur anslutning till standarden kan underlättas genom en så kallad vidareförmedlingstjänst. Denna tjänst ska fungera som ett nav mellan offentliga aktörers API:er och anslutna aktörers egna användargränssnitt med kundhändelser. Det kommer att effektivisera och förenkla anslutningen kraftigt, då det underlättar integrationer både tekniskt och avtalsmässigt. Det bedöms få stor betydelse för anslutning till Mina ärenden, i synnerhet för kommuner. Vidareförmedlingstjänsten är under utveckling under 2024.

5.2 Informationsutbyte

Byggblock inom området informationsutbyte utvecklar och förvaltar standardiserade mönster eller gemensamma infrastrukturtjänster för enkel digital åtkomst till, och utbyte av, information.

5.2.1 Adressregister (Digg)

I den utforskande utvecklingen av Adressregister utreddes frågan kring gemensamma adressregister för att säkerställa att digitala meddelanden når rätt tekniska adress och mottagare. Digg, som ansvarat för den utforskande utvecklingen, har tilldelats 3,8 miljoner kronor. Arbetet inom byggblocket har pausats, för att invänta de erfarenheter och analyser som görs vid realiseringen av det tekniska systemet för bevisutbyte enligt EU-förordningen om Single digital gateway (SDG) och Diggs regeringsuppdrag om säker digital kommunikation (SDK). Erfarenheter från arbetet med dessa uppgifter kommer att ge underlag för beslut om Adressregister ska gå vidare till utveckling. Byggblocket är därför ännu inte en del av den inrättade förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen.

5.2.2 API-hantering (Digg)

Byggblocket API-hantering tar fram standardiserade gränssnitt som underlättar för offentliga aktörer att effektivt dela och använda data. Ett API (Application Programming Interface) är en uppsättning definitioner och protokoll för att bygga och integrera applikationsprogramvara så att de kan kommunicera med varandra. Digg är ansvarig myndighet och har erhållit totalt 13,3 miljoner kronor under 2021 till 2023. Byggblocket är etablerat och har levererat standarder och digitala produkter som används, och är därmed inrättat och taget i drift.

Leveranserna från byggblocket inkluderar en webbportal och ett samarbetsforum för utvecklare, som stödjer offentliga organisationers arbete med API:er för att möta framtidens utmaningar med ökad interoperabilitet och

kostnadseffektivitet.⁶ På Utvecklarportalen publiceras rekommendationer och vägledningar och i portalens community diskuteras arbete med exempelvis API:er. Utvecklarportalen har haft över 8 000 besök sedan lanseringen 2022.

Byggblocket har också tagit fram och vidareutvecklat en REST API-profil. REST (Representational State Transfer) är en arkitekturstil som bygger på vanliga internetstandarder och möjliggör interaktion mellan webbtjänster. Profilen finns publicerad på utvecklarportalen och ger offentliga aktörer bättre förutsättningar för att på ett effektivt sätt dela och använda data. Profilen har laddats ned över 450 gånger.

5.3 Informationshantering

Byggblock inom området informationshantering möjliggör indexering samt standardiserad maskinläsbar tolkning av egenskaper hos information och informationstjänster.

5.3.1 Indexering (Skatteverket)

Digitalisering medför att informationsmängden som hanteras inom det offentliga ökar, mer och mer data lagras och behovet att strukturera och utbyta denna ökar. Byggblocket Indexering syftar till att identifiera lösningar där index används för att hitta information. Målet med byggblocket är att ge en översikt avseende vilken information som är tillgänglig och under vilka förutsättningar informationsåtkomst är möjlig hos/mellan en eller flera parter i det digitala ekosystemet. Struktur och kategorisering krävs för att informationshantering ska vara effektivt. Byggblock Indexering kan bidra till detta genom:

- att lokalisera var informationen finns i ekosystemet,
- att hantera parterna som ska ha åtkomst till informationen,
- att informera under vilka förutsättningar informationen är tillgänglig.

Skatteverket ansvarar för den utforskande utvecklingen och har tilldelats 1,6 miljoner kronor. Byggblocket inväntar beslut om huruvida det ska gå vidare till utveckling eller inte.

5.3.2 Metadatahantering (Digg)

Metadatahantering handlar om att standardisera beskrivningen av information så att den gör det möjligt att hitta, dela, använda och att vidareutnyttja data, även om informationen tas fram av olika aktörer. Digg ansvarar för byggblocket, som har erhållit 5,1 miljoner kronor totalt under 2021 till 2023. Av

---

⁶ Utvecklarportalen finns på <https://dev.dataportal.se/> och samarbetsforumet på <https://community.dataportal.se/> (tillgängliga 2024-02-15)

bidragen har 3,3 miljoner fördelats till Riksarkivet som var ansvarig myndighet under 2021 till 2022. Digg har erhållit 1,9 miljoner kronor 2023, då ansvaret övergick till Digg i slutet av 2022.

Byggblock Metadatahantering är etablerat och har inrättats som en del i den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen. Det har levererat standardiserade arbetssätt för att dokumentera datamängder, riktlinjer och rekommendationer för producenter av metadata samt rekommendationer och teknisk lösning för informationsplikt till Sveriges centrala metadataförteckning.

Leveranserna från byggblocket har i huvudsak skett genom förutsättningskapande åtgärder och publicering av open source-lösningar som externa parter kan använda vid hantering av metadata. Resultaten publiceras på Sveriges dataportal och på Github.⁷ Lösningarna används av offentliga aktörer i deras arbete med metadata och infrastrukturen har därmed tagits i drift.

5.3.3 AI-drivna tjänster (Skatteverket)

Under 2023 har Skatteverket analyserat om två AI-drivna tjänster skulle kunna vara en del av den förvaltningsgemensamma infrastrukturen. Skatteverket har genomfört analyserna och erhållit 0,5 miljoner kronor för detta. Tjänsterna som utretts är en översättningstjänst samt en transkriberingstjänst. Dessa AI-tillämpningar skulle göra det möjligt för en offentlig aktör att skicka in en text till översättningstjänsten eller en ljudfil till transkriberingstjänsten. En översatt text på något av de valda språken eller en transkriberad text på svenska blir då producerad och skickas tillbaka till användaren som begärde tjänsten. Byggblocket inväntar beslut om huruvida det ska gå in i utvecklingsfasen eller inte.

5.4 Tillit och säkerhet

Byggblock inom området tillit och säkerhet möjliggör standardiserade digitala funktioner för informationsutbyte som bidrar till att möta behoven av säkerhet. De tar fram och förvaltar standarder och tekniska lösningar, ofta som öppen källkod, och stöttar också andra komponenter i infrastrukturen och andra aktörer inom sina områden.

5.4.1 Auktorisation (Digg)

Byggblock Auktorisation utvecklar digital infrastruktur för hantering av identitet och behörighet i samverkan som sträcker sig över olika

---

⁷ Se exempelvis <https://docs.dataportal.se/catalog/> och <https://github.com/diggsweden/persistent-identifiers-investigation> (tillgängliga 2024-02-15)

organisationsgränser. Syftet med denna infrastruktur är att aktörer inom och mot offentlig förvaltning enklare och snabbare ska kunna implementera effektiva säkerhetslösningar för digital samverkan mellan olika organisationer. Digg ansvarar för byggblocket och har under 2021 till 2023 erhållit 7,8 miljoner kronor. Byggblocket är inrättat som en del i den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen.

Byggblocket har gjort en behovsanalys av förvaltningsgemensam infrastruktur för behörighetsgrundande attribut, och tagit fram ett lösningsförslag på hur identitet- och behörighetshantering ska fungera över organisations- och verksamhetsgränser.⁸ Förslaget innebär bland annat att byggblocket tar fram policy, regelverk och tekniska specifikationer för en gränsöverskridande, förvaltningsgemensam hantering av behörighetsstyrande attribut för offentlig sektor. I ett nästa steg ska teknisk infrastruktur utvecklas för att realisera ramverket för förvaltningsgemensam behörighetshantering. Detta steg kommer att tas när rättsliga förutsättningar finns på plats. Byggblocket har gjort en rättslig utredning med förslag på olika lösningar och frågan bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Ett arbete som genomförts av byggblocket är framtagande av en konceptuell arkitektur.⁹ En första leverans avser regelverk och riktlinjer för att implementera säkra API:er, som är anpassade för tillämpning inom SDG och är publicerad på webbplatsen för Sweden Connect.¹⁰ Utöver egna leveranser stöttar byggblocket löpande andra byggblock i frågor om säkerhet och auktorisation.

Baserat på de leveranser som beskrivs ovan med finansiering av RRF har byggblocket tagit fram en auktorisationstjänst enligt framtagna specifikationer. Tjänsten tillhandahåller den tekniska säkerheten för att uppnå den tillit som krävs för att förmedla bevis inom OOTS. Auktorisationstjänsten är framtagen för att stödja de två huvudsakliga bevisflödena inom Single Digital Gateway, bevisförmedling och bevishämtning, genom att implementera auktorisationsflöden för delegerad åtkomst (användare-system) och klientbaserad åtkomst (system-system). Den tekniska utvecklingen av auktorisationstjänsten har finansierats av nationella medel, inte RRF-medel.

Idag är byggblocket i införandefasen. Användningen kommer att påbörjas när det tekniska systemet för the Once Only Technical system (OOTS) tas i drift och

---

⁸ Identitets- och behörighetshantering - Förslag till nationell lösning, Digg 2023-08-28 (diarienummer 2023-3337)

⁹ Auktorisation – konceptuell arkitektur. Åtkomsthantering i den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen för informationsutbyte, Digg (dnr. 2022-1707)

¹⁰ <https://docs.swedenconnect.se/technical-framework/sdg/sdg-oauth2-profile.html> (tillgänglig 2024-02-15)

går in i förvaltningsfasen, vilket kommer att ske när de rättsliga förutsättningarna är på plats och systemet produktionssätts.

5.4.2 Identitet (Digg)

Byggblock Identitet ansvarar för frågor kopplade till identifiering och e-underskrifter och möjliggör standardiserade digitala funktioner för säkert informationsutbyte. De direkta målgrupperna är förlitande parter (som tillhandahåller e-posttjänster mot slutanvändare), utfärdare av eID och arbetsgivare som tillhandahåller eID åt sina medarbetare. Digg är ansvarig myndighet för byggblocket och har erhållit 15,5 miljoner kronor i bidrag under 2021 till 2023. Byggblocket ingår som en etablerad komponent i infrastrukturen och lösningarna används, vilket innebär att byggblocket är inrättat och har tagits i drift.

En viktig leverans under perioden har varit att utveckla en e-underskriftstjänst som öppen källkod, som inrättats för att offentliga aktörer och tjänsteutvecklare kan använda för att utveckla egna underskriftstjänster.¹¹ Det gör det möjligt för användaren att använda sin e-legitimation för att uttrycka sin avsikt att skriva under en handling, medan e-underskriften skapas i den fristående underskriftstjänsten. Det gör att användare med en e-legitimation kan skriva under även om själva e-legitimationen inte innehåller den teknik som krävs för att skapa en e-underskrift.

Ett behov av som framkommit är att arbetsgivare behöver ett eID-alternativ för medarbetare, som de kan anskaffa och använda som inloggningsmetod i sektorsoberoende tjänster. För att möta detta behov har byggblocket tagit fram ett civilrättsligt avtal som knyter ihop e-legitimationsutfärdare med förlitande aktörer. Offentlig sektor kan använda avtalet för att erbjuda inloggning med e-legitimationer för medarbetare från andra organisationer.¹²

Byggblock Identitet driver en arbetsgrupp som kallas The Swedish OpenID Connect Working Group, som har tagit fram specifikationer för OpenID Connect-profiler.¹³ OpenID Connect är en standard för att autentisera användare av webbplatser och applikationer. Profilerna har inrättats för att kunna användas av offentlig och privat sektor för att säkerställa säkerhet och interoperabilitet för förlitande parter och utfärdare av OpenID.

---

¹¹ Se <https://www.digg.se/digitala-tjanster/e-underskrift/underskriftstjanst> och <https://github.com/swedenconnect/signservice> (tillgängliga 2024-02-15)

¹² <https://www.digg.se/digitala-tjanster/avtal/avtal-forbetald-e-legitimering/bilaga-regelverk-forbetald-e-legitimering> (tillgänglig 2024-02-15)

¹³ <https://www.oidc.se/> (tillgänglig 2024-02-15)

Andra exempel på genomförda insatser är att byggblocket tagit fram en vägledning för offentliga aktörer som erbjuder eller har behov av att erbjuda olika e-legitimationslösningar i sina e-tjänster¹⁴, att Sveriges eIDAS-nod genomgått teknisk utveckling och att granskning av e-legitimationer på tillitsnivå 2 (LOA2) har möjliggjorts. Digg har hittills godkänt två eID-utfärdare på tillitsnivå 2. Detta har exempelvis varit avgörande för att Skolverkets lösning för digitala nationella prov i skolan ska fungera säkert.

5.4.3 Spårbarhet (Digg)

I arbetet att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för att information ska kunna utbytas på ett säkert och effektivt sätt så är utveckling och gemensam struktur för loggning och spårbarhet en central fråga. Byggblocket Spårbarhet stödjer offentliga aktörer genom att inrätta ett ramverk för loggning och spårbarhet. Ramverket erbjuder förutsättningar för offentlig förvaltning att skapa en robust och säker digital infrastruktur. Digg ansvarar för byggblocket och har erhållit 2,7 miljoner kronor från anslag 2:7 ap.1.

För att skapa och bevara ett effektivt och säkert informationsutbyte inom offentlig förvaltning behöver aktörer registrera och visa hur information har flödat mellan flera olika IT-tjänster. Det förutsätter att samtliga inblandade aktörer är överens om vad som ska loggas samt hur det ska loggas, för att möjliggöra fullständig spårbarhet av information och säkerställa läsbarhet av loggar i den gemensamma infrastrukturen. Ramverket för loggning och spårbarhet skapar samsyn och inrättar ett strukturerat tillvägagångssätt till krav på loggning och spårbarhet som en IT-tjänst inom offentlig förvaltning bör uppfylla, samt erbjuda standardiserade riktlinjer, vägledning och rekommendationer. En första version av ramverket togs fram under 2023 och kommer att publiceras under 2024. Byggblocket är inrättat, men tas i drift först under 2024 när ramverket börjar användas.

5.4.4 Tillgänglighet (Digg)

Tillgänglighet innebär att en tjänst eller förmåga är åtkomlig, användbar för behöriga parter inom förväntad tid och omfattning. Byggblocket Tillgänglighet har analyserat möjligheten att skapa värdeerbjudanden för att tillmötesgå offentliga aktörers behov att standardisera och på ett enklare sätt säkerställa tjänsternas tillgänglighet. Byggblocket har erhållit 3,2 miljoner kronor, varav

---

¹⁴ <https://www.digg.se/digitala-tjanster/e-legitimering> (tillgänglig 2024-02-15)

1,2 miljoner fördelats till Försäkringskassan under 2021 till 2022 och 2 miljoner kronor till Digg 2023. Från och med slutet av 2022 är Digg ansvarig myndighet.

Utforskande utveckling har genomförts och har resulterat i förslag på utveckling av ett ramverk för tillgänglighet, inklusive harmonisering av terminologi, en modell för klassificering av offentliga aktörers tjänster, tillhörande kravkatalog och checklista för offentliga aktörer som ska ingå överenskommelser om tillgänglighet samt en modell för minskat leverantörsberoende. Vidare föreslogs i analysen även att en "Tillgänglighetsportal" utvecklas, för att möjliggöra för aktörer inom det offentliga att informera om status gällande brister i tillgänglighet som påverkar förvaltningsgemensamma, eller andra offentliga aktörers, tjänster.

Fördjupade analyser kvarstår att göra innan beslut fattas om att gå vidare till utveckling. Byggblocket är ännu inte en del i den inrättade förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen. Den utforskande utvecklingen är av resursskäl pausad för närvarande, men behovet av ett fortsatt förvaltningsgemensamt arbete bedöms kvarstå.

5.5 Avslutade byggblock

Det är analyserna i den utforskande utvecklingsfasen som avgör om byggblocket går vidare till utveckling eller inte. När hindren är stora eller nyttorna är för begränsade så avförs byggblocket. Då inleds ingen utveckling och komponenten blir inte en etablerad och inrättad del i infrastrukturen. Det har hittills skett för byggblocken Meddelandehantering, Min profil och Tillitsramverk, som beskrivs i de följande avsnitten.

5.5.1 Meddelandehantering (Bolagsverket)

Meddelandehantering har utrett vilka mönster för informationsutbyte som bör prioriteras utifrån gemensamma behov inom offentlig sektor. Inga förslag på tekniska lösningar resulterade ur analysen. Därför beslutades att resultatet från analysen skulle omhändertas inom kompetensområdet Arkitektur och att byggblocket Meddelandehantering inte skulle gå vidare till utveckling som ett eget byggblock. Bolagsverket ansvarade för den utforskande analysen och har erhållit 2,8 miljoner kronor för detta.

5.5.2 Min profil (Arbetsförmedlingen)

Byggblocket Min Profil syftade till att användaren skulle se vilka offentliga aktörer som har tillgång till vilken information, och ge möjlighet att styra tillgång till informationen. Resultaten från den utforskande utvecklingen visade emellertid att det saknades förutsättningar, bland annat när det gäller informationsägarskap, sekretess och teknisk åtkomst. Därför beslutades att byggblocket inte skulle fortsätta till utvecklingsfas. Arbetsförmedlingen

ansvarade för den utforskande utvecklingen och erhöll 2,5 miljoner kronor för detta under 2021 till 2022.

5.5.3 Tillitsramverk (E-hälsomyndigheten)

E-hälsomyndigheten ansvarade för utforskande utveckling om ett generellt tillitsramverk under 2021 till 2022, med syfte att skapa och vidmakthålla organisationstillit inom den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen. E-hälsomyndigheten ansvarade för den utforskande utvecklingen och har erhållit 2,4 miljoner kronor för detta under 2021 till 2022. Efter analysen kvarstod dock frågetecken kring bland annat rättsliga förutsättningar, nyttor och styrformer för tillitsramverket. Därför beslutades att byggblocket inte skulle fortsätta till utvecklingsfasen som ett byggblock. Behoven av tillitsramverk kvarstår dock och ett särskilt utskott har inrättats inom ramen för infrastrukturens taktiska samordningsforum. En arbetsgrupp ska ta fram en plan för fortsatt hantering.

6 Ramverk för grunddata och grunddatadomäner

6.1 Ramverk för nationella grunddata

Syftet med ramverket är att skapa förutsättningar för en säker och effektiv tillgång till nationella grunddata. Det övergripande målet är att se till att nationella grunddata över tid bedöms som användbara, tillförlitliga och fullständiga samt att de hanteras säkert.

En första version av ramverket etablerades 2021 i samband med avrapporteringen av ett myndighetsgemensamt regeringsuppdrag att etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen.¹⁵ Ramverket har vidareutvecklats 2022–2023¹⁶ och omsätts av de grunddatadomäner som har etablerats.¹⁷ Ramverket för nationella grunddata

---

¹⁵ *Uppdrag att etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen*, Digg, 2021-01-29 (dnr AD 2019:585)

¹⁶ *Ramverk för nationella grunddata inom den offentliga förvaltningen*, Digg, 2023-01-13 (dnr 2022–3474). Se <https://www.digg.se/download/18.7123e080188115218f2220f/1684151424709/Ramverk%20f%C3%B6r%20nationella%20grunddata%20inom%20den%20offentliga%20f%C3%B6rvaltningen%202023-01-13.pdf> (tillgänglig 2024-02-15)

¹⁷ *Uppdrag att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte samt uppdrag att etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen*, Digg, 2021-12-01 (dnr AD 2019:585), s. 19

är därför inrättat som en del i den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen.

Ramverket definierar nationella grunddata som ”uppgifter, inom offentlig förvaltning, som flera aktörer har behov av och som är viktiga i samhället och som uppfyller överenskomna egenskaper, principer och riktlinjer”. De överenskomna egenskaperna är att nationella grunddata:

- produceras av offentliga aktörer,
- används av flera konsumenter,
- är viktiga i samhället,
- följer ramverket.

De överenskomna principerna och riktlinjerna är att nationella grunddata ska:

- ge samhällsnytta,
- kunna nyttjas effektivt och enkelt,
- stödja ”en uppgift en gång”,
- följa fastställda krav,
- vara interoperabla,
- beskrivas,
- behandlas på ett säkert sätt.

6.2 Etablering av grunddatadomäner

En grunddatadomän gör det enklare att hitta, utbyta och återanvända data effektivt och säkert, vilket sparar tid och kostnader för samhället. Syftet med grunddatadomäner är att genom erforderliga mandat möjliggöra en relevant samverkan, utveckling, tillgängliggörande och tillhandahållande av nationella grunddata. Resultatet ska bli en enhetlig hantering av nationella grunddata för alla domäner. Det innebär bland annat att återanvända information mellan domänerna samt att införa enhetliga informationsmodeller och dataspecifikationer med standardnotation.

Det finns idag fem inrättade grunddatadomäner. Arbetet inom grunddatadomänerna innebär bland annat att ta fram domänspecifika ramverk baserade på det nationella ramverket, välja ut datamängder som ska utgöra nationella grunddata och anpassa dessa datamängder till de krav som ramverken ställer upp. Det nationella ramverket för grunddata tillämpas av de olika grunddatadomänerna, inom deras respektive områden och utifrån deras förutsättningar.

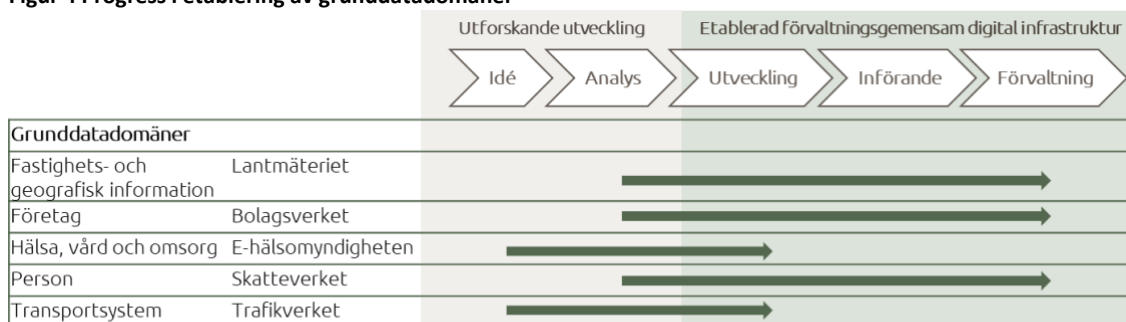
Arbetet med grunddatadomänerna drivs av de myndigheter som åtagit sig ansvaret för respektive domän. Ansvar och roller beskrivs i en överenskommelse mellan Digg och de ansvariga myndigheterna om

arbetsformer för samverkan inom den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen.¹⁸ Myndigheterna som samverkar om den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen har lämnat förslag på rättslig grund för arbetet inom grunddataområdet och en statlig utredning har nyligen bedömt att det finns behov av lagstiftning för respektive sektor eller område.¹⁹

Samordning av grunddatadomänerna har hanterats i enlighet med de styrstrukturer som fastställts för den digitala infrastrukturen. I ett gemensamt forum hanteras frågor rörande bland annat interoperabilitet, kravuppfyllnad, omfattning av grunddatadomäner och nyttohemtagning. Finansiering av utvecklingsinsatser rörande grunddata ingår i den samlade färdplanen för infrastrukturen som finansieras med medel från RRF.

I kommande avsnitt beskriver vi progressen i etableringen av grunddatadomäner och vad som gjorts inom respektive område. Status sammanfattas först i figuren nedan.

Figur 4 Progress i etablering av grunddatadomäner

Förklaring: Progress från 1 feb 2020 till 31 december 2023.

6.2.1 Fastighets- och geografisk information (Lantmäteriet)²⁰

Arbetet i grunddatadomänen Fastighets- och geografisk information innebär att fastighets- och geografisk information standardiseras nationellt, förbättras samt struktureras för att bättre kunna möta kraven om interoperabilitet. Lantmäteriet är ansvarig myndighet för grunddatadomänen och har erhållit 7,0 miljoner kronor i bidrag från anslag 2:7 ap.1. Grunddatadomänen stödjer den nationella geodataplattformen.²¹

¹⁸ Överenskommelse om arbetsformer för samverkan inom den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen för informationsutbyte (Ena - Sveriges digitala infrastruktur), 2022-06-06 (Diggs dnr 2022-1640)

¹⁹ En reform för datadelning (SOU 2023:96)

²⁰ Läs om grunddatadomän Fastighets- och geografisk information här: <https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/om-smartare-samhallsbyggnad/grunddatadoman-fastighets--och-geografisk-information-geodata> (tillgänglig 2024-02-15)

²¹ <https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/om-plattformen/> (tillgänglig 2024-02-15)

Lantmäteriet har inrättat ramverk för domänen i samverkan med myndigheterna inom andra myndigheter inom geodatarådet, med avseende på processer, roller och informationsarkitekturramverk. Lantmäteriet har tagit fram övergripande grafiska modeller, utrett juridiska förutsättningar och analyserat vilka datamängder som ska utgöra nationella grunddata. Vid årsskiftet 2023/24 uppfyllde information om detaljplan ramverket för nationella grunddata och datamängden finns publicerad på Sveriges dataportal.²² Grunddatadomänen är därmed i drift.

Under 2023 har ett arbete gjorts för att bryta ner ytterligare teman till nationella grunddatamängder, göra en grundlig begreppsmodellering i samverkan med samtliga berörda myndigheter och förbereda för att under 2024 kunna påbörja arbete med nationella specifikationer för dessa datamängder.

6.2.2 Företag (Bolagsverket)²³

Grunddatadomänen Företag tillgodoser samhällets behov av grunddata om företag genom att ta fram domänspecifika ramverk, modeller och specifikationer för hantering av nationella grunddata. Den redan inrättade sammansatta bastjänsten för grundläggande uppgifter om företag (SSBTGU) är utgångspunkten för spridning av grunddata. Bolagsverket är ansvarig myndighet och har under 2021 till 2023 erhållit 8,2 miljoner kronor.

Sedan 2021 pågår utvecklingen av en grunddatadomän med utgångspunkt i SSBTGU. Tjänsten innehåller nationella grunddata. Grafiska modeller och datakatalog har tagits fram och publicerats på Sveriges dataportal.²⁴ Grunddatadomänen är i drift.

Framtaget material och riktlinjer ligger även som grund till pågående nyutveckling och val av arkitektur. En strategi för informationsstandarder och taxonomier har tagits fram, ett community har etablerats och en ny informationsmodell är påbörjad som följer den senaste versionen av det nationella ramverket för grunddata. Under 2023 har ett arbete genomförts för att ta fram ett domänspecifikt ramverk, vilket kommer att slutföras i början av 2024.

---

²² <https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/> och https://www.dataportal.se/sv/datasets/778_29358/detaljplan-byggnad (tillgängliga 2024-02-15)

²³ Läs om grunddatadomän Företag här: <https://bolagsverket.se/omoss/utvecklingavdigitalatjanster/grunddatadomanforetag.2293.html> (tillgänglig 2024-02-15)

²⁴ https://www.dataportal.se/sv/datasets/612_2118/grundlaggande-uppgifter-grunddata-om-foretag (tillgänglig 2024-02-15)

6.2.3 Hälsa, vård och omsorg (E-hälsomyndigheten)²⁵

Grunddatadomänen Hälsa, vård och omsorg ska tillgodose samhällets behov av grundläggande uppgifter om hälsa, vård och omsorg. Uppgifterna ska i första hand avse områdena organisation, tjänster, produkter och personal inom vård och omsorg. Utforskande utveckling inleddes 2021 och sedan 2022 är grunddatadomänen en del av den inrättade förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen. Utvecklingsarbetet har varit inriktat på att fastställa vilka regler som ska gälla för att identifiera och strukturera data som är nationella grunddata inom sektorn samt att ta fram en strategisk plan för grunddatadomänens utveckling.²⁶ E-hälsomyndigheten är ansvarig myndighet för domänen och har erhållit 5,1 miljoner kronor under 2021 till 2023.

Arbetet under 2023 har resulterat i en uppdaterad strategisk plan som innehåller en prioritering av vilka datamängder som ska prioriteras som nationella grunddata.

Organisation

Regeringen beslutade i juni 2023 att ge E-hälsomyndigheten i uppdrag att ta fram och tillhandahålla en digital tjänst i form av en nationell katalog över samtliga vårdgivare och utförare av socialtjänst i Sverige. De informationsmängder som troligtvis kommer att hanteras i katalogen för vårdgivare och utförare av socialtjänst är av karaktären nationella grunddata.

Läkemedelsinformation

Under hösten 2023 har ett samarbete med Läkemedelsverket genomförts och en genomgång av de data som tillhandahålls av myndigheten startats för att se vilka av dessa som kan utses som nationella grunddata. Även en dialog på E-hälsomyndigheten pågår om data som denna myndighet har kan utses som nationella grunddata.

Vårdtjänster

Inom ramen för ett regeringsuppdrag rörande katalog över samtliga vårdgivare och utförare av socialtjänst utreds behovet av ett kodverk för att ange vårdtjänster. Det finns idag ett enhetligt nationellt Snomed CT-urval för att beskriva vårdtjänster som är av karaktären nationella grunddata. Snomed CT är ett internationellt begreppssystem som är utvecklat för att användas i elektroniska informationssystem, och gör det möjligt för informationssystemen

---

²⁵ Läs mer om grunddatadomän Hälsa, vård och omsorg här: <https://www.ehalsomyndigheten.se/om-oss/regeringsuppdrag/grunddatadoman-halsa-var-d-och-omsorg/> (tillgänglig 2024-02-15)

²⁶ Kompletterande ramverk med strategisk plan. För grunddatadomän Hälsa, vård och omsorg. E-hälsomyndigheten april 2023. Ramverket med strategisk plan är därefter uppdaterad i januari 2024.

att tolka informationens innebörd och presentera rätt information eller beslutsunderlag i olika situationer.

6.2.4 Person (Skatteverket)²⁷

Grunddatadomän Person tillgodoser samhällets behov av grundläggande uppgifter om fysiska personer. Grunddatadomänen stödjer den befintliga tjänsten Navet, som är Skatteverkets system för distribution av folkbokföringsuppgifter till offentliga aktörer, det vill säga myndigheter, kommuner och regioner. Uppgifter om personer utgör nationella grunddata och grunddatadomänen är i drift. Systemet används i hög utsträckning – under 2023 gjordes över 500 miljoner slagningar på uppgifter i tjänsten. Uppgifterna som ingår i domänen gäller fysiska personer och är bland annat namn, personnummer, samordningsnummer, skyddade personuppgifter, kön, adress, födelse, civilstånd, familjerelationer, medborgarskap, avregistrering.²⁸ Skatteverket är ansvarig myndighet, och har erhållit 4,1 miljoner kronor under 2021 till 2023.

Arbetet inom grunddatadomänen har bland annat utgjorts av en behovsanalys med kundernas behov i fokus. Analysen visar hur efterfrågan av ytterligare uppgifter ser ut och resulterade i förslag på fortsatt utveckling av grunddatadomänen. Skatteverket har i övrigt genomfört standardiseringsarbete och samverkan med andra myndigheter för att öka nyttan av den gemensamma infrastrukturen och grunddata. Under 2023 har domänen i första hand fokuserat på utveckling för att säkra efterlevnad av de krav som ställs i implementeringen av en gemensam digital ingång till Europa (Single digital gateway, SDG).

6.2.5 Transportsystem (Trafikverket)²⁹

Grunddatadomänen syftar till ett ökat och standardiserat informationsutbyte inom området transportsystem vilket är förutsättningsskapande för att utveckla transportsystemet. Trafikverket är ansvarig myndighet för grunddatadomänen och har fått 4,1 miljoner kronor under åren 2021 till 2023.

Trafikverket har tillsammans med Transportstyrelsen, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Trafikanalys och Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) genomfört en analys och presenterat en förstudierapport och en väg

---

²⁷ Läs om grunddatadomän Person här:

<https://skatteverket.se/offentligaaktorer/informationsutbyte/grunddatadomanperson.4.96cca41179bad4b1aa3eb2.html> och https://www.dataportal.se/sv/datasets/6_70811/grunddatadoman-person (tillgängliga 2024-02-15)

²⁸ https://www.dataportal.se/sv/datasets/6_70811/grunddatadoman-person (tillgänglig 2024-02-15)

²⁹ Läs mer om grunddatadomän Transportsystem här: <https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/samarbete-med-branschen/grunddata-inom-transportsystemet/> (tillgänglig 2024-02-15)

framåt till flera standardiserade datamängder. Beslut fattades i början av november 2022 att grunddatadomänen skulle övergå till utvecklingsfasen och utveckling påbörjades.

Under 2023 har grunddatadomänen lagt grunden för fortsatt utveckling, genom att ta fram förslag på organisation, roller och styrning, process för att utveckla och förvalta nationella grunddata, strategi och principer för exempelvis dataskydd, säkerhet och principer för informationsarkitektur, samt riktlinjer för uppföljning och nyttorealiserings inom domänen. Under 2023 har en plan för kommande utveckling tagits fram, med avsikten att under 2024 påbörja standardiseringen av nationella grunddata för datamängder kopplade till väg- och järnvägsplaner samt för digitaliserade trafikregler.

7 Användning av infrastrukturen

Myndigheten för digital förvaltning (Digg) har rapporterat utvecklingen av användning av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen enligt indikator 7 - "användare av nya och uppgraderade offentliga digitala tjänster, produkter och processer" för investeringen förvaltningsgemensam digital infrastruktur.

Utifrån definitionen av indikator 7 har Digg rapporterat att användningen under 2021 till 2023 uppgår till 12 112. Användningen avser en tjänst för digitala fullmakter som utvecklats av byggblocket Mina ombud samt besök på en utvecklarportal som stödjer den offentliga sektorns arbete med informationsutbyte med stöd av så kallade API:er. Utvecklarportalen har utvecklats av byggblocket API-hantering.

Tabell 3 – Användning enligt indikator 7

	1 jan- 30 jun 2022	1 juli – 31 dec 2022	1 jan- 30 jun 2023	1 juli- 31 dec 2023	Totalt
Utvecklarportalen för informationsutbyte med stöd av API	452	2 272	2 536	2 808	8 068
Mina ombud – digital tjänst för fullmakter för företag			1 961	2 083	4 044
Totalt	452	2 272	4 497	4 891	12 112

Den förvaltningsgemensamma infrastrukturen används dock i betydligt högre utsträckning än vad som faller inom definitionen av indikator 7. Det handlar då i första hand om följande:

- infrastrukturen Mina meddelanden³⁰ (säkra elektroniska försändelser), som Digg ansvarar för och som stöds av byggblocket Digital post,
- Skatteverkets tjänst rörande folkbokföringsuppgifter (Navet), som stöds av grunddatadomän Person,
- infrastrukturen för digital identitet, som Digg ansvarar för och som stöds av byggblocket Identitet,
- Sveriges dataportal, som Digg ansvarar för och som stöds av byggblocken API-hantering och Metadatanhantering.
- Nationella geodataplattformen, som Lantmäteriet ansvarar för och som stöds av grunddatadomän Fastighetsinformation och geografisk information. Plattformen stödjer informationsutbyte i samhällsbyggnadsprocessen genom att myndigheter och kommuner tillgängliggör data.
- Sammansatt bastjänst för grundläggande uppgifter om företag, som Bolagsverket ansvarar för och som stöds av grunddatadomän Företag. Tjänsten innehåller information från Bolagsverket, Skatteverket och Statistiska centralbyrån (SCB).

Användningen ökar över tid och de digitala tjänsterna och produkterna stöds av det arbete som genomförs med finansiering av RRF genom anslag 2:7 ap.1. Då RRF-åtgärderna inte ger direkt genomslag på användningen har inte uppgifterna om användning rapporterats inom ramen för indikator 7. Statistiken redovisas däremot i denna rapport, för att ge en mer komplett bild av den totala användningen av infrastrukturen.

Tabell 4 – Användning av infrastrukturen 2021 till 2023

Mått	2021	2022	2023
Digital post			
Meddelanden som skickas	81 469	100 724 543	99
	378		375 279*
Mottagare av brev, privatpersoner	5 312 238	5 669 650	6 052 647
Mottagare av brev, företag	160 661	187 302	232 117
Avsändare av brev, organisationer	194	235	272
Digital identitet			
Anslutningar till valfrihetssystem för elektronisk identifiering, organisationer	60	84	118

³⁰ <https://www.digg.se/digitala-tjanster/digital-post/digital-post-for-dig-som-offentlig-aktor> (tillgänglig 2024-02-15)

Anslutningar till Sweden Connect för att ta emot e-legitimeringar i sina tjänster, organisationer	200	242	461
eIDAS-inloggningar från utlandet till Sverige	-	35 880	56 696
eIDAS-inloggningar från Sverige till utlandet	-	3 495	16 557
Länder där svenska eID används	-	12	19
Länder som kan skicka e-legitimeringar till Sverige	12	14	19
Sveriges dataportal			
Datamängder på Sveriges dataportal	7 758	8 018	17 567
Organisationer på Sveriges dataportal	176	208	321
Folkbokföringsuppgifter tjänsten Navet			
Antal miljoner slagningar i webbservice	389	499	519
Sammanfattad tjänst för grundläggande uppgifter om företag (SBTGU)			
Antal miljoner anrop till tjänsten	3,2	2,6	2,0
Nationella geodataplattformen			
Antal detaljplaner (avrundat till hundratal)	100	2 700	6 700
Antal kommuner som laddat upp datamängder	21	83	165

* Antal meddelanden 2023 minskade mot bakgrund av att det gjordes färre utskick av covidbevis från E-hälsomyndigheten och att riksdagsvalet år 2022 innebar fler utskick från Valmyndigheten det året.

8 Styrning av infrastrukturen

8.1 Infrastrukturansvar och processer för styrning och samverkan

Digg har i uppdrag att leda och samordna etableringen av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen. I detta så kallade infrastrukturansvar ingår bland annat att skapa strukturer för samverkan, säkra långsiktig planering och sätta upp processer för utdelning av bidrag. Styrstrukturen för den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen har avrapporterats till regeringen 2021.³¹ Styrningen och planeringen av arbetet med infrastrukturen utvecklas kontinuerligt. En långsiktig färdplan revideras årligen, där angelägna och genomförbara utvecklingsinsatser beskrivs. Finansiering av

³¹ Se kapitel 4 i rapporten Uppdrag att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte, Myndigheten för digital förvaltning (dnr 2019:582)

utvecklingsinsatserna sker genom beslut av Digg, i rollen som infrastrukturansvarig myndighet. Etableringen av infrastrukturen, inklusive nyttor och arbetsformer för samordning och samverkan, har redovisats till regeringen i flera del- och slutrapporter.³²

8.2 Kompetensområden ger styrning och stöd

En del i styrstrukturen för den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen är de expertfunktioner som kallas kompetensområden. Kompetensområden för arkitektur, arkiv, data, informationssäkerhet, juridik och samhällsekonomi och nytta har inrättats. Riksarkivet ansvarar för arkiv och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för informationssäkerhet. Övriga kompetensområden ansvarar Digg för. Kompetensområdena ska:

- Utforma styrning inom sitt kompetensområde när delegation finns.
- Tillhandhålla stöd inom kompetensområdets frågor till andra aktörer.
- Ge utlåtande i frågor som rör kompetensområdet, inför beslut om att inleda utveckling av nya byggblock och grunddatadomäner.

Kompetensområdena bidrar med expertkunskap och skapar tillsammans kunskap och underlag som behövs för infrastrukturens styrning och framväxt. Utöver de kompetensområden som etablerats finns även ett tvärfunktionellt forum för samverkan mellan områdena. Digg samordnar det tvärfunktionella forumet. Totalt har kompetensområdena erhållit 22,9 miljoner kronor under 2021 till 2023.

8.3 Stöd för anslutning till den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen

För att realisera nyttorna med förvaltningsgemensam digital infrastruktur är det nödvändigt att infrastrukturen i högsta möjliga utsträckning används av offentliga och privata aktörer. Det är därför viktigt att underlätta anslutning till infrastrukturen, genom bra information och enkla procedurer. Med den förväntade ökningen av anslutningar kommer fler inkommande frågor, behov av handledning, anslutningsärenden, och avtalshantering. Det ökar behovet av tydlig, och lättillgänglig information om anslutningsprocesserna och systemstöd som effektiviserar anslutningsprocesserna och avtalshanteringen. Idag är anslutningsprocesserna för de digitala tjänsterna i huvudsak analoga och manuella. Ett arbete bedrivs därför med finansiering av RRF-medel via anslag 2:7 ap.1. för att tillhandahålla välstrukturerad, tydlig och lättillgänglig

---

³² Uppdrag att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte (dnr 2019:582), Uppdrag att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte samt uppdrag att etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen (dnr 2019:582 och 2019:585) och Uppdrag att fortsatt etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte (dnr. 2022-0087).

information om anslutningsprocesserna för den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen. Arbetet syftar bland annat till en förbättrad kundupplevelse i anslutningsärenden, ökad transparens av anslutningsprocesserna och ökad kapacitet för att hantera anslutningsärenden på Digg. Digg leder arbetet med att förbättra stödet för anslutning och har erhållit 1,1 miljon kronor för detta.

9 Övrigt

Under 2021 påbörjades ett arbete inom den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen för att underlätta för myndigheter, kommuner och regioner när säker digital kommunikation (SDK) ska införas i en verksamhet. SDK är ett tryggt, enkelt och säkert sätt att utbyta information och meddelanden mellan aktörer i offentlig sektor. Den nationella plattformen för SDK bygger på det europeiska byggblocket eDelivery.

Arbetet under 2021 omfattade bland annat att kartlägga och beskriva hur SDK förhåller sig till befintliga byggblock och grunddatadomäner, planera för hur SDK på sikt kan börja nyttja befintliga byggblock och grunddatadomäner inom infrastrukturen och ta fram stöd till kommuners, regioners och myndigheters införande av SDK. Arbetet under 2021 finansierades genom 0,5 miljoner kronor från anslag 2:7 ap.1.³³ Digg har under 2022 till 2023 haft i uppdrag av regeringen att stödja införandet och anslutningen till den infrastruktur som byggts upp inom ramen för ett samarbetsprojekt med deltagare från kommuner, regioner och myndigheter samt Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Inera AB. Från och med april 2024 ska Digg ansvara för tillhandahållandet av infrastrukturen för säker digital kommunikation. Arbetet med SDK har under 2022 till 2023 finansierats med andra medel än de RRF-medel som avses i anslag 2:7 ap.1.³⁴

---

³³ Idag finns stöd om SDK på <https://inera.atlassian.net/wiki/spaces/OISDK/overview?homepageId=4032938> (tillgänglig 2024-02-15)

³⁴ Uppdrag att tillhandahålla infrastruktur för säker digital kommunikation i offentlig sektor, Infrastrukturdepartementet 2021-12-16 (I2021/03317)